



«آیه مُحْكَمَة» فقط در علوم عقلی فلسفه و کلام سامان می‌پذیرند

آیت‌الله جوادی‌آملی برای افتتاح واحد بانوان مجمع عالی حکمت اسلامی مشهد پیامی صادر کرد.

آیت‌الله جوادی‌آملی؛ مجمع عالی حکمت اسلامی مشهد پیامی صادر کرد.

به گزارش خبرگزاری مهر، واحد بانوان مجمع عالی حکمت اسلامی مشهد با پیام تصویری حضرت آیت الله العظمی جوادی آملی افتتاح شد.

آیت الله جوادی آملی در بخش از پیام خود به این مراسم اظهار داشت: کسی که فاضل و عالم و دانشمند و اندیشمند و فرهیخته و نخبه قرآن و عترت و علوم عقلی و کلامی نباشد، چگونه به خودش اجازه می‌دهد که بگوید: «إِنِّي مُحَقِّقٌ لِمَا حَقَّقْتُمْ، مُبْطِلٌ لِمَا أَبْطَلْتُمْ»؟ اینها آیین حوزه است، برنامه رسمی حوزه و دانشگاه است که برادران و خواهران در این رشته‌ها؛ آیة مُحْكَمَة، «فَرِيضَةٌ عَادِلَةٌ» و «سُنَّةٌ قَائِمَةٌ»، فقه و اصول و تفسیر و اخلاق و حقوق را در سایه کلام و علوم عقلی که به توحید و وحی و نبوت و اعجاز برمی‌گردد فرا بگیرند و اگر این شاء‌الله توفیق نصیب ما شد از این مرحله «مُحَقِّقٌ لِمَا حَقَّقْتُمْ» بالاتر برویم.

متن کامل پیام معظم له به شرح زیر است:

اعوذ بالله من الشیطان الرجیم

بسم الله الرحمن الرحيم

الحمد لله رب العالمین و صلّی الله علی جمیع الأنبیاء و المرسلین و الأئمة الهداه المهدیین، سیما خاتم الأنبیاء و خاتم الاوصیاء علیهما آلاف التحیه و الثناء، ینهم تنولّی و من أعدائهم تنبرّی الی الله.

میلاد صدیقہ کبری فاطمه زهرا(صلوات الله و سلامه علیها) را به پیشگاه ولی عصر(ارواحنا فداه) و همه نخبگان و فرهیختگان قرآن و عترت تهنیت عرض می‌کنیم. مقدم شما خواهران ارجمند را گرامی می‌داریم. از مجمع عالی حکمت مشهد حق‌شناسی می‌کنیم که مائده و مادّیه علوم عقلی را کنار علوم نقلی گسترش دادند تا خواهران ایمانی از این مادّیه الهی بهره بیشتری ببرند.

مستحضرید که ما مکلف به فراگیری علوم هستیم صاحب شریعت به ما فرمود: «طَلَبُ الْعِلْمِ؛ فَرِيضَةٌ عَلَى كُلِّ مُسْلِمٍ»، این تعبیر با «تَأْتِ الْعِلْمَ فَرِيضٌ أَوْ وَاجِبٌ» بلکه «طَلَبُ الْعِلْمِ؛ فَرِيضَةٌ» تا باشد. نفرمود: «طَلَبُ الْعِلْمِ فَرِيضٌ أَوْ وَاجِبٌ»؛ یعنی خیلی واجب است، مثل اینکه درباره زینب کبری(سلام الله علیها) گفته می‌شود: «عَقِيلَةُ بَنِي هَاشِمٍ»؛ حسین بن علی(سلام الله علیه) به همان معنا عقیله بنی‌هاشم است که زینب کبری است، زیرا تا عقیله تا مبالغه است نه تا تأنیث، مثل (إِنِّي جَاعِلٌ فِي الْأَرْضِ خَلِيفَةً)، نه «خَلِيفَةً». از بس فراگیری علوم واجب است که تعبیر صاحب شریعت این نبود: «طَلَبُ الْعِلْمِ وَاجِبٌ» یا «طَلَبُ الْعِلْمِ فَرِيضٌ»؛ فرمود: «طَلَبُ الْعِلْمِ؛ فَرِيضَةٌ». این اصل اول.

اصل دوم آن است که آن علمی که طلبش فریضه است، آن دانشی که فراگیری آن واجب است، روشن شده است که چیست. از بیانات نورانی رسول گرامی(علیه و علی آله آلاف التحیه و الثناء) چه اینکه از بیانات نورانی امام صادق(سلام الله علیه) استفاده می‌شود این است که فرمود: «ثَلَاثَةُ آيَةٍ مُحْكَمَةٌ أَوْ قَرِيضَةٌ عَادِلَةٌ أَوْ سُنَّةٌ قَائِمَةٌ»؛ این علمی که طلبش خیلی واجب است، سه رشته است: یکی «آيَةُ مُحْكَمَةٌ»، یکی «قَرِيضَةٌ عَادِلَةٌ» و یکی «سُنَّةٌ قَائِمَةٌ». سایر علوم به همین رشته‌ها؛ اصل برمی‌گردند. آنها هم فراگیری‌شان یا واجب عینی است یا واجب کفایی، ولی به همین سه رشته

اولین رشته‌ای که وجود مبارک حضرت فراگیری آن را واجب دانست، «آیهٔ مُحْكَمَةٌ» است. «آیهٔ مُحْكَمَةٌ» غیر از «قَرِیْضَةٌ عَادِلَةٌ» و غیر از «سُنَّةٌ قَائِمَةٌ» است. مسئله فقه و اصول، از یک سو؛ اخلاق و حقوق، از سوی دیگر؛ و علوم ملاحم و امثال ذلک، از سوی دیگر؛ اینها جزء «قَرِیْضَةٌ عَادِلَةٌ» و «سُنَّةٌ قَائِمَةٌ» هستند. اما علوم عقلی، معرفت خدا، تفسیر قرآن کریم، بررسی آیات توحیدی، مسئله وحی، نبوت، امامت، ولایت، اعجاز، اینها جزء علومی هستند که «آیهٔ مُحْكَمَةٌ» هستند و اینها فقط در علوم عقلی فلسفه و کلام سامان می‌پذیرند. فلسفه و کلام که در این امور تلاش و کوشش می‌کنند، مصداق بارز «آیهٔ مُحْكَمَةٌ» هستند که به اصول دین برمی‌گردد. این هم اصل دوم که امیدواریم در کنار مضجع ملکوتی ثامن الحجج(صلوات الله و سلامه علیه و علی آبائه الاطیبین و ابنائه الانجبین) اینها بررسی بشود، تدریس بشود، تألیف بشود، حکماء و متکلمین، مثل فقهاء و اصولیین و مفسران تربیت بشوند.

اصل سوم و عنصر محوری سوم آن است که برنامه ما را گاهی به صورت دعا، گاهی به صورت نصیحت، گاهی به صورت زیارت به ما آموختند. این زیارت‌ها یک آیین زندگی است، برنامه زندگی است. ما وقتی در مزار معصوم(سلام الله علیه) قرار می‌گیریم، برترین و بهترین زیارت، می‌تواند زیارت جامعه کبیر باشد. در آن زیارت جامعه کبیر ما به پیشگاه معصوم(سلام الله علیه) ایستاده‌ایم و عرض می‌کنیم: «مُحَقِّقٌ لِّمَا حَقَّقْتُمْ، مُبْطِلٌ لِّمَا أُبْطِلْتُمْ»؛ ما آنچه را شما تحقیق کردید تحقیق می‌کنیم. این جمله گرچه به حسب ظاهر جمله خبری است، ولی دعا، زیارت، مناجات، این گونه از جمل خبری به داعی انشا القا شدند؛ یعنی از ذات اقدس الهی مسئلت می‌کنیم آن توفیقی را به ما عطا کند، علمی را به ما عطا کند که ما هم محقق باشیم آنچه را شما تحقیق کردید؛ مصدق باشیم آنچه را شما تصدیق کردید، مبطل باشیم آنچه را که شما ابطال کردید.

شما جبر و تفویض را ابطال کردید ما بتوانیم ابطال کنیم. شما شرک و الحاد را ابطال کردید ما بتوانیم ابطال کنیم. شما سقیفه را ابطال کردید غدیر را احیا کردید، ما بتوانیم سقیفه را ابطال کنیم غدیر را احیا کنیم. شما خطبه فدکیه را احیا کردید ما بتوانیم این را با درس گفتن و بحث کردن احیا بکنیم. خطبه فدکیه درسی است، خطبه غدیر درسی است، سخنرانی‌های وجود مبارک صدیقه کبری درسی است. آن چند سطر اول خطبه فدکیه همانند برجسته‌ترین خطبه‌های نورانی نهج البلاغه بسیار وزین است و بدون استاد حاصل نمی‌شود و حل نمی‌شود. عمده آن است که به ما اجازه دادند در بارگاه ائمه(علیهم السلام) بایستیم به حضور آنها عرض بکنیم: «إِنِّی مُحَقِّقٌ لِّمَا حَقَّقْتُمْ».

خواهران من! دختران من! کسی که فاضل و عالم و دانشمند و اندیشمند و فرهیخته و نخبه قرآن و عترت و علوم عقلی و کلامی نباشد، چگونه به خودش اجازه می‌دهد که بگوید: «إِنِّی مُحَقِّقٌ لِّمَا حَقَّقْتُمْ، مُبْطِلٌ لِّمَا أُبْطِلْتُمْ»؟ اینها آیین حوزه است، برنامه رسمی حوزه و دانشگاه است که برادران و خواهران در این رشته‌های «آیهٔ مُحْكَمَةٌ»، «قَرِیْضَةٌ عَادِلَةٌ» و «سُنَّةٌ قَائِمَةٌ»، فقه و اصول و تفسیر و اخلاق و حقوق در سایه کلام و علوم عقلی که به توحید و وحی و نبوت و اعجاز برمی‌گردد فرا بگیرند و اگر این‌شاءالله توفیق نصیب ما شد از این مرحله «مُحَقِّقٌ لِّمَا حَقَّقْتُمْ» بالاتر برویم، به آن ذوات قدسی عرض کنیم شما وسیله بشوید، «مُحْتَمِلٌ لِّعِلْمِكُمْ»؛ شما یک سلسله دانش‌هایی دارید که احدی به آنجا نمی‌رسد، آن مخصوص شماست و به آن مرحله توقع نیست؛ اما یک سلسله فیض‌هایی است که فقط از مسیر شما به افراد می‌رسد، غیر از آن راه دیگری نیست.

تنها راهی که بتوان به آن فیض‌ها بار یافت، وساطت شما، شفاعت شما، مجرای فیض بودن شماست و آن این است که شما فرمودید: حدیث ما صعب مستصعب است، یک؛ علم ما صعب مستصعب است، دو؛ فراگیری علم صعب دشوار است، فراگیری علم مستصعب دشوارتر. فراگیری حدیث دشوار است، فراگیری حدیث مستصعب دشوارتر، ولی آنچه را شما بخواهید مقدور ما خواهد شد و «مُحْتَمِلٌ لِّعِلْمِكُمْ». این جمله «مُحْتَمِلٌ لِّعِلْمِكُمْ» هم جمله خبری است به داعی انشا القا شده، دعا و نیایش است؛ یعنی از ذات اقدس الهی می‌خواهیم به برکت خاندان شما که ذوات قدسی الهی هستید، توفیقی نصیب ما بشود آن حدیث، آن علم، آن مقامی که فرمودید: «لَا یَحْتَمِلُهُ إِلَّا نَبِیٌّ مُّرْسَلٌ أَوْ مَلَكٌ مُّقَرَّبٌ أَوْ عَبْدٌ مُّؤْمِنٌ اِمْتَحَنَ اللّٰهُ قَلْبَهُ لِلْإِیْمَانِ»؛ ما جزء آن عبدی باشیم که قلب ما برای تقوای الهی آزمون خوبی داده است، بخشی از آن حدیث مستصعب یا علم مستصعب را فرا بگیریم. حوزه مشهد این صلاحیت را دارد. شما خواهران همانند برادران مشهدی در حوزه‌های علمیه مشهد و مدارس مشهد و سفره‌ها و مائده‌ها و مأدبه‌های مشهد این توفیق را دارید که هم

بشوید: ﴿مُحَقِّقٌ لِّمَا حَقَّقْتُمْ﴾؛، هم بشوید: ﴿مُحْتَمِلٌ لِّعِلْمِكُمْ﴾؛. از این فیض و فوز حداکثر بهره را ببرید جامعه را نجات بدهید. از شما عده زیادی طرفی ببندند شما سفینه نجات باشید، شما ورثه انبیا باشید. ضمن اینکه از علوم دراسه طرف کامل می‌بندید از علم الوراثه إن شاء الله خود را بهره‌مند کنید که عالمان به وسیله وراثت علم ویژه دریافت می‌کنند.

من مجدداً این فرصت طلایی را به پیشگاه ولی عصر تهنیت عرض می‌کنم، به شما تبریک عرض می‌کنم و از ذات اقدس الهی مسئلت می‌کنم به همه خواهران همانند برادران توفیق فراگیری علم صائب و عمل صالح مرحمت کند و از مجمع عالی حکمت مشهد حق‌شناسی می‌کنم و از اساتید بزرگوار این رشته علوم عقلی سپاسگزاریم و از ذات اقدس الهی مسئلت می‌کنیم نظام ما، رهبر ما، مراجع ما، دولت و ملت و مملکت ما را در سایه امام زمان(عج)، به برکت علی بن موسی(صلوات الله علیهما) حفظ بفرماید!